

Hoewel energiearmoede moeilijk te vatten is in cijfers, zette net als vorig jaar een aantal tendensen aan tot voorzichtig optimisme. In de commerciële markt daalde het aantal afnemers dat een ingebrekestelling kreeg of waarmee een afbetalingsplan werd afgesloten. Bovendien daalde ook het aantal afnemers van wie het contract werd opgezegd en die bij de distributienetbeheerder terecht kwamen. Ook bij de distributienetbeheerders evolueerden verschillende indicatoren gunstig ten opzichte van 2014: het aantal klanten met een budgetmeter en het aantal afsluitingen na beslissing van de lokale adviescommissie daalde. Een aandachtspunt zijn de beschermde klanten. Voor hen was de evolutie van deze indicatoren minder positief.

Een aantal beslissingen in de energiemarkt zorgde in 2016 voor een stijgende elektriciteitsrekening en een (licht) dalende aardgasrekening voor gezinnen. We zullen pas in het volgende sociaal rapport het effect van deze evolutie op de energiearmoede zien.

Cijfers energieleveranciers

In 2015 zien we volgende evoluties bij de energieleveranciers:

- 242.613 gezinnen kregen in 2015 minstens één ingebrekestelling van hun energieleverancier omdat ze, na een herinneringsbrief, nog altijd een betalingsachterstand hadden (244.250 in 2014)
- In 2015 werden 64.791 afbetalingsplannen opgestart (72.239 in 2014).
  - De gemiddelde uitstaande schuld van de klanten met een afbetalingsplan was 677,81 euro (736,58 euro in 2014)
  - het gemiddelde maandelijkse afbetalingsbedrag was 123,64 euro per maand (129,19 euro in 2014)
  - de gemiddelde looptijd was 6,29 maanden (6,34 in 2014)

Hoewel deze gemiddelde cijfers slechts een indicatie geven van de politiek die de commerciële energieleveranciers voeren, lijken deze cijfers beter dan in 2014. Toch ligt deze situatie over het algemeen nog ver af van de “Goede praktijk betaalplannen” die we in augustus 2014 uitbrachten. In totaal liepen in 2015 nog 83.757 afbetalingsplannen. Van 41,23% van deze plannen werd minstens één afbetaling gemist, wat erop wijst dat het plan niet goed verloopt (43% in 2014).

- 76.312 huishoudelijke afnemers van elektriciteit en 57.501 huishoudelijke afnemers van aardgas kregen een brief omdat de energieleverancier hun contract opzegde. Ongeveer 40% daarvan werd nog voor de effectieve opzegging geannuleerd. Dit leidde tot 45.699 effectief uitgevoerde opzeggingen voor elektriciteit en 33.690 voor aardgas (respectievelijk 49.881 en 37.449 in 2014).
- Ongeveer 8% van de afnemers in de commerciële markt heeft recht op de sociale maximumprijs en is dus beschermd.

Verschuiven verschillende indicatoren in de commerciële markt gaan erop vooruit, zoals het aantal afbetalingsplannen dat wordt opgestart, de uitstaande schuld op het moment dat dit plan van start ging en het gemiddelde maandelijkse afbetalingsbedrag. Er zijn echter grote verschillen tussen de energieleveranciers onderling. De historische leveranciers hebben door hun marktaandeel een grote invloed op het gemiddelde en kijken er daarom nooit ver van af. Enkele nieuwere leveranciers hebben dan weer hogere relatieve cijfers, onder meer door de toename in hun klantenbestand. De score van een leverancier duidt ook telkens op meerdere factoren. Naast de politiek inzake wanbetaling spelen ook het business model, de groei en de maturiteit van de klantenportefeuille.

Cijfers distributienetbeheerders

In 2015 zien we ook bij de distributienetbeheerders een licht positieve evolutie in de cijfers:

- In 2015 daalde het aantal gezinnen dat klant was bij de distributienetbeheerder licht. In totaal was 2,90% van de gezinnen elektriciteit (79.494) en 3,24% van de gezinnen aardgas (58.091) een klant van de distributienetbeheerder. Deze cijfers mogen niet zomaar opgeteld worden omdat gezinnen ook voor beiden een contract kunnen hebben. In 2014 ging dit om 81.336 en 59.318 klanten. Het is vooral de instroom vanuit de leveranciers die afneemt. Het aantal klanten dat terugkeert naar de commerciële markt daalt ook.
- Ongeveer de helft van de klanten van de distributienetbeheerder maakte ook daar schulden en kreeg minstens één ingebrekestelling in de bus. Het aantal opgestarte afbetalingsplannen komt

overeen met ongeveer 17,5% van de klanten van de distributienetbeheerder. 38% van de elektriciteitsklanten en 45% van de aardgasklanten had een lopend afbetalingsplan in 2015 (respectievelijk 38% en 48% in 2014).

- De gemiddelde afbetalingsbedragen liggen, ondanks de hogere gemiddelde uitstaande schuld bij de start van het plan, veel lager dan in de commerciële markt. Afbetalingsplannen die in de budgetmeter worden geprogrammeerd, worden immers meestal à rato van 5 euro per week per energie afgerekend, wat het gemiddelde sterk naar beneden haalt. Het gemiddelde afbetalingsbedrag voor elektriciteit bedraagt 46,45 euro en voor aardgas 44,56 euro (respectievelijk 71,31 euro en 51,24 euro in 2014).

Om de vraag te beantwoorden of de energiearmoede is toegenomen, bekijken we de evolutie van de meest relevante indicatoren:

- Het aantal actieve budgetmeters:
Gezinnen die ook bij de distributienetbeheerder schulden opbouwen, krijgen een budgetmeter. Dit wijst op een structurele schuldenproblematiek. Zowel voor elektriciteit als voor aardgas bleef het aantal actieve budgetmeters ten opzichte van de totale klantenportefeuille van de distributienetbeheerder ongeveer stabiel. Globaal waren er door de daling van het aantal klanten van de distributienetbeheerder minder gezinnen die elektriciteit (-3,87%) of aardgas (-1,95%) verbruikten via een budgetmeter. Ook het aantal gezinnen met een naakte budgetmeter (waarvan de stroombegrenzerfunctie is uitgeschakeld en die enkel werkt mét krediet op de budgetmeterkaart) daalde ten opzichte van 2014 (van 517 naar 505).
- Het aantal afsluitingen wegens wanbetaling (gerelateerd aan energiearmoede):
De Lokale Adviescommissie of LAC komt samen als er een vraag is van Eandis of Infrac om de toevoer van gas/elektriciteit te mogen afsluiten. In deze commissie zitten mensen van het OCMW en afgevaardigden van Eandis of Infrac. De betrokken afnemer wordt ook telkens uitgenodigd voor de vergadering. In 2015 waren er 1.115 afsluitingen voor elektriciteit en 1.668 afsluitingen voor aardgas (11% minder voor elektriciteit en 5% minder voor aardgas dan in 2014).

Heel wat evoluties bij de distributienetbeheerder ogen positief: de vermindering van het aantal budgetmeters, het aantal afbetalingsplannen en het aantal afsluitingen na LAC advies. Ze zijn een indicatie dat de energiearmoedeproblematiek in 2015 niet structureel toenam. Een aandachtspunt zijn de beschermde klanten. Voor hen was de evolutie van deze indicatoren minder positief.

Een gecoördineerde aanpak van overheid, energie- en welzijnssector waarbij meer ingezet wordt op preventie blijft hoe dan ook noodzakelijk.

O.a. de verhoogde distributienettarieven en de verhoogde bijdrage energiefonds zorgen in 2016 voor een stijgende elektriciteitsrekening. We zullen pas in het volgende sociaal rapport de impact ervan op de energiearmoede zien.

U vindt het sociaal rapport via www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2016-08.pdf

Achtergrond:

Jaarlijks publiceren we een rapport met cijfers rond het sociaal energiebeleid in Vlaanderen. Het Sociaal Rapport 2015 bespreekt de cijfers van de commerciële energieleveranciers en de distributienetbeheerders in hun rol als leverancier voor het jaar 2015.

Persinfo:

Dirk Van Evercooren, Directeur Marktwerving
02/553.13.60, 0478/55.04.80 of dirk.vanevercooren@vreg.be, www.vreg.be

[@vreg_be](https://twitter.com/vreg_be)

[VREG](https://www.facebook.com/VREG)